

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN CỬU LONG

**ĐÁNH GIÁ HIỆN TRẠNG SỬ DỤNG ĐẤT
TRỒNG LÚA TRƯỚC VÀ SAU DỒN ĐIỆN
ĐỔI THỬA TRÊN ĐỊA BÀN XÃ DÂN HÒA,
HUYỆN THANH OAI, THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Thái Nguyên - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN CỬU LONG

**ĐÁNH GIÁ HIỆN TRẠNG SỬ DỤNG ĐẤT
TRỒNG LÚA TRƯỚC VÀ SAU DỒN ĐIỀN
ĐỔI THỬA TRÊN ĐỊA BÀN XÃ DÂN HÒA,
HUYỆN THANH OAI, THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

Ngành: Quản lý đất đai

Mã số: 60.85.01.03

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Đức Nhuận

Thái Nguyên - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc./.

Tác giả luận văn

Nguyễn Cửu Long

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành được luận văn này, tôi đã nhận được sự chỉ bảo, giúp đỡ rất tận tình của TS. Nguyễn Đức Nhuận và các thầy cô giáo trong Khoa Quản lý Tài nguyên trường đại học Nông Lâm Thái Nguyên. Nhân dịp này cho phép tôi được bày tỏ lòng biết ơn chân thành và sâu sắc tới TS. Nguyễn Đức Nhuận và những ý kiến đóng góp quý báu của các thầy cô giáo trong Khoa Quản lý Tài nguyên.

Tôi xin chân thành cảm ơn chính quyền xã Dân Hòa, phòng Tài nguyên và Môi trường, phòng Thống kê, cùng nhân dân xã Dân Hòa đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn gia đình và các bạn đồng nghiệp đã động viên, giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện luận văn!

Hà Nội, ngày tháng.... năm 2015

Tác giả luận văn

Nguyễn Cửu Long

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
DANH MỤC HÌNH, ĐỒ THỊ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
2.1. Mục tiêu tổng quát	3
2.2. Mục tiêu cụ thể	3
3. Yêu cầu của đề tài	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở khoa học	4
1.1.1. Vấn đề manh mún đất đai	4
1.1.2. Chính sách đất nông nghiệp giai đoạn 1981 - 1985	9
1.1.3. Chính sách đất nông nghiệp sau đổi mới cho đến nay	9
1.2. Cơ sở pháp lý	12
1.3. Cơ sở thực tiễn	14
1.3.1. Tích tụ ruộng đất ở một số nước châu Á	14
1.3.2. Tích tụ ruộng đất ở một số nước châu Âu, châu Mỹ	16
1.3.3. Tình hình nghiên cứu dồn điền đổi thửa ở Việt Nam	17
1.4. Thực trạng công tác dồn điền đổi thửa trên địa bàn xã Dân Hòa	24
1.4.1. Mục đích, yêu cầu, phạm vi đối tượng, nguyên tắc thực hiện nghiên cứu	24
1.4.2. Nội dung và trình tự thực hiện	28
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	33
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	33
2.2. Thời gian và địa điểm nghiên cứu	33
2.3. Nội dung nghiên cứu	33

2.3.1. Điều kiện tự nhiên - kinh tế xã hội xã Dân Hòa.....	33
2.3.2. Thực trạng và quá trình tiến hành dồn điền đổi thửa trên địa bàn xã Dân Hòa.....	33
2.3.3. Đánh giá hiệu quả của dồn điền đổi thửa đến phát triển kinh tế - xã hội - môi trường trên địa bàn xã Dân Hòa	34
2.3.4. Đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng đất trồng lúa xã Dân Hòa.....	34
2.4. Phương pháp nghiên cứu	34
2.4.1. Phương pháp điều tra, thu thập thông tin số liệu thứ cấp.....	34
2.4.2. Phương pháp điều tra, thu thập thông tin số liệu sơ cấp.	34
2.4.3. Phương pháp xác định hệ thống chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sử dụng đất sản xuất nông nghiệp.....	35
2.4.4. Phương pháp thống kê phân tích, xử lý số liệu	36
Chương 3: KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN	37
3.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế và xã hội xã Dân Hòa.....	37
3.1.1. Điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên.....	37
3.1.2. Thực trạng phát triển kinh tế - xã hội	40
3.1.3. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội	47
3.2. Thực trạng về đất đai và quá trình tiến hành dồn điền đổi thửa trên địa bàn xã Dân Hòa.....	48
3.2.1. Tình hình quản lý và sử dụng đất xã Dân Hòa	48
3.2.3. Kết quả thực hiện dồn đổi ruộng đất xã Dân Hòa	56
3.3. Đánh giá những tác động chính của dồn điền đổi thửa tại địa bàn nghiên cứu.....	64
3.3.1. Dồn điền đổi thửa tạo điều kiện thuận lợi cho chuyển đổi cơ cấu sử dụng đất đai, tăng năng suất, sản lượng cây trồng chính	64
3.3.2. Dồn điền đổi thửa tạo ra lãnh thổ hợp lý cho quá trình tổ chức sản xuất nông nghiệp	66
3.3.3. Dồn điền đổi thửa tạo tâm lý ổn định cho người nông dân yên tâm đầu tư sản xuất, thay đổi cơ cấu thu nhập của nông hộ	68

3.3.4. Dồn điền đổi thửa góp phần làm tăng hiệu lực trong công tác quản lý nhà nước về đất đai	69
3.3.5. Đánh giá chung về hiệu quả của dồn điền đổi thửa đến phát triển kinh tế - xã hội - môi trường trên địa bàn nghiên cứu	71
3.4. Đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả của công tác dồn điền đổi thửa xã Dân Hòa	77
3.4.1. Những tồn tại sau khi thực hiện công tác dồn điền đổi thửa trên địa bàn xã Dân Hòa	77
3.4.2. Đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả của công tác dồn điền đổi thửa xã Dân Hòa.....	79
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ.....	84
1. Kết luận.....	84
2. Đề nghị.....	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO	86

DANH MỤC CHỮ CÁI VIẾT TẮT

Ký hiệu	Chú giải
BCĐ	: Ban chỉ đạo
CNH - HĐH	: Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
CNQSD	: Chứng nhận quyền sử dụng
ĐĐĐT	: Đồn điền đổi thửa
ĐBSH	: Đồng bằng sông Hồng
HTXNN	: Hợp tác xã nông nghiệp
NTM	: Nông thôn mới
TBKT	: Tiến bộ kỹ thuật
UBND	: Ủy ban nhân dân
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1 Hiện trạng sử dụng đất xã Dân Hòa năm 2014	49
Bảng 3.2. Biến động sử dụng đất xã Dân Hòa giai đoạn 2010 – 2014.....	50
Bảng 3.3. Kết quả thực hiện dồn điền đổi thửa xã Dân Hòa	57
Bảng 3.4 Thực trạng đất trồng lúa trước khi dồn điền đổi thửa tại xã nghiên cứu.....	59
Bảng 3.5 Cơ cấu diện tích đất trồng lúa sau dồn điền đổi thửa tại xã nghiên cứu.....	60
Bảng 3.6: Một số kết quả chính của đất trồng lúa sau dồn điền đổi thửa tại xã nghiên cứu.....	61
Bảng 3.7: So sánh một số chỉ tiêu đất trồng lúa trước dồn điền đổi thửa tại xã nghiên cứu.....	62
Bảng 3.8: So sánh một số chỉ tiêu đất trồng lúa sau dồn điền đổi thửa tại xã nghiên cứu.....	62
Bảng 3.9: Quan điểm của nông hộ được phỏng vấn đối với việc DĐĐT	64
Bảng 3.10: Diện tích, năng suất, sản lượng cây lúa trước và sau dồn điền đổi thửa tại xã nghiên cứu	65
Bảng 3.11: Diện tích đất giao thông, thuỷ lợi trước và sau dồn điền đổi thửa tại xã nghiên cứu.....	67
Bảng 3.12: Sự thay đổi cơ cấu thu nhập của hộ nông dân trước và sau dồn điền đổi thửa tại xã nghiên cứu.....	68
Bảng 3.13: Diện tích quỹ đất II trước và sau dồn điền đổi thửa tại xã Dân Hòa.....	70
Bảng 3.14: Giá đất thuê thực tế tính theo Kg thóc/sào trước và sau dồn điền đổi thửa tại xã nghiên cứu.....	71
Bảng 3.15. Hiệu quả kinh tế sử dụng đất trồng lúa tại xã Dân Hòa (năm 2014)	73
Bảng 3.16. Hiệu quả kinh tế sử dụng đất trên một ha đất chuyên lúa tại xã nghiên cứu.....	75
Bảng 3.17. So sánh hiệu quả kinh tế bình quân trên một ha đất chuyên lúa tại xã Dân Hòa	76

DANH MỤC HÌNH, ĐỒ THỊ

Hình 3.1. Đồng ruộng sau dồn điền đổi thửa	76
Hình 3.2. Giao thông, thủy lợi nội đồng sau dồn điền đổi thửa.....	76
Hình 3.3. Biểu đồ so sánh sự thay đổi cơ cấu thu nhập của hộ nông dân trước và sau dồn điền đổi thửa tại xã nghiên cứu	69
Hình 3.4. So sánh giá đất thuê trước và sau dồn điền đổi thửa.....	71